

VAI ESMU SEVIS CIENĪGS?

(III EIROPAS konference

"AIDS SOCIĀLO un UZVEDĪBAS PĒTĪJUMU METODES un REZULTĀTI"
Amsterdama, II. 2000)

Vēl arvien aktuāla ir diskusija: **iesākt agri vai nogaidīt**. 1996.g. Vankūveras pasaules AIDS konferencē radies entuziasms agri uzsākt HAART (augstas aktivitātes antiretrovirālo terapiju) palēnām noplok sakarā ar:

- zāļu ilgstošas lietošanas izraisītiem blakusefektiem (polineuropātija, lipodistrofija, paaugstināts holesterola un triglicerīdu līmenis un cukura diabēts)
- pacientu grūtībām piemēroties un paciest HAART režīmus
- HIV rezistentu formu izplatīšanos, ja netiek ievēroti HAART režīmi.

Seminārā "Līdzestība ārstniecībai" uzsvērts gan pacienta paša lēmums, gan **ārsta un pacienta dialoga** nozīmīgums. Piemēram, izšķiroties par terapiju, kāds beļģis diskutējis ar savu ārstu veselu stundu.

Apspriežot **rezistenci**, kas var veidoties lietojot zāles, tiek pieminēts veiksmīgs salīdzinājums. Lai vīruss neieņemtu sava ienaidnieka (t. i., zāļu) seju, tam tas jātur visu laiku cieši sev klāt (t.i., zāles jādzer regulāri) – tā, lai vīruss nevarētu no sava ienaidnieka attālināties, to uzpazīt un paspēt veidot mutācijas, kurām šis ienaidnieks vairs nebūs nekāds ienaidnieks.

Ārstniecības aktīvisms sit augstu vilni Eiropā (izņemot tās Austrumus). Dažās Eiropas valstīs uzsākta **inficēto apmācīšana** HAART jomā. Piemēram, RFSL sadarbībā ar Stokholmas Geju klīniku uzsākuši "HAART skolu". Tajā ik reizi 8-10 dalībnieki ārsta, medmāsas un ārstniecības aktīvista vadībā notur trīs stundu ilgas nodarbības.

Savukārt geju organizācija Amsterdamā "SAD- Schorer Fonds" organizē šīs nodarbības savādāk. Pārmaiņus notiek piecas tikšanās ar profesionāļiem Fonda telpās un piecas – savā starpā (katru reizi kādā no dalībnieku mājām, kur namatēvs ir arī tikšanās "vadītājs"). Vienā no nodarbībām tiek apspriesta vēl arvien aktuālā 1998.g. EATG (European AIDS Treatment Group) videofilma "Izšķiršanās brīži. HIV medikamenti mūsu ikdienā", kura ir arī "AGIHAS" rīcībā. (Starp citu, holandiešu ārsti pēc sarunas par terapijas uzsākšanu dod inficētajiem šo videomateriālu līdz uz mājām.)

Gan zviedru, gan holandiešu pacienti labi atsaucas par šīm nodarbībām. Piemēram, kāds amsterdamiets izteicies: "Yes, es neesmu vienīgais, kurš reizēm pietaisa bikses!".

Konferencē tiek aplūkoti dažādi **uzvedības modeļi**. Viens no tiem ir "nepārbaudīšanās politika". Kāds runātājs gan atzina, ka velti tik ilgi gaidījis, lai uzzinātu, ka tomēr nav inficēts.

Tiek aplūkotas arī dažādas **mentalitātes**. Interesantas ir afrikāņu migrantu problēmas. Piemēram, viņiem nedrīkst teikt, ka viņi ir HIV pozitīvi (tas tiek uzverts kā kaut kas labs) vai ka viņu ķermenī ir atklāti vairāki tūkstoši vīrusa kopiju (tas izraisa šausmas). Bieži pusi sev izrakstīto zāļu viņi nosūta radiem Āfrikā, kuri, savukārt, nezina, kā tās pareizi lietot.

Holandiešu "SAD Schorer- Stichting" organizē arī seminārus "F*cksh*p" ar ārsta piedalīšanos. Tajos bez sarunas par drošu **anālseksu** tiek skarti arī ģenitāliju anatomijas, higiēnas, sāpju kontrolēšanas un atslābināšanās jautājumi un doti padomi baudas sajūtas panākšanai.

Konferences gaitu atdzīvina asprātīgas slīdītes. Piemēram, runājot par personības pašapziņas un **mazvērtības problēmām**: "Gribētos masturbēt, bet es taču neesmu pat sevis cienīgs!"

A. Kalniņš,
AGIHAS